

PÅ VANDRING TIL GAMLE FELTER.

Inntrykk fra et besøk på Spenningsbyfeltet i Nittedal.

"Når en følger veien fra gården Berg kommer man til en flusspatgang med store flusspatkrystaller, og lengre opp finner man sinkblende. "Slik sammenfatter Goldschmidt sitt inntrykk fra Spenningsbyfeltet, og har derved fått med seg det mest vesentlige.

Et inntrykk av nyere data skal nedtegnes i det følgende:

Gården Berg lå der, som tidligere, med vei over tunet og en kjælen katt som første inntrykk. Eierne av gården var villig til å være veiviser inn i feltet, han hadde som gutt løpt omkring i de gamle bruddene og skjerpene. På veien inn til flusspatgangen, som var det første av interesse, så vi hvordan sprengninger i forbindelse med det nye vannverket hadde blottet de kambro-silurske sedimenter som danner kjernen i feltet, og grønne og hvite hornfelter lyste mot oss. Selve flusspatgangen lå litt lengre inn, og var på mange måter både en overraskelse og en skuffelse. Det var en lang, smal utsprengt revne i fjellet. Så langt vi førte undersøkelsene, var det ikke mye flusspat igjen, men det er mulig at det finnes noen lengre oppe i fjellet, og i overkant av rennen. (Denne var delvis åpen, delvis drevet ut som en hulgang). Berghallen utenfor ble ikke undersøkt, muligens kan noe finnes der. Det mest positive var en "koloni" med gipskrystaller på høyre side i den åpne delen, store kvaster på 1 - 1½ cm i dybde og stor utstrekning. Det anbefales at disse blir fredet i så stor utstrekning som mulig. Videre på ferden. - Etter å ha passert et plantefelt og en kraftig barskog, hvor forøvrig maurene hadde utfoldet en stor aktivitet, en mengde store tuer spredt over et lite område forbundet med de rene autostradaer, hardtrampede søkk i terrenget, kom vi fram til de første skjerpene med sinkblende. Disse lå på en linje i terrenget nesten på toppen av Ravndalskollen, noen små, noen store, og så endelig det som så ut til å være hovedbruddet, store berghaller strakte seg ut fra en vannfylt sjakt. Her ble forholdsvis ren sinkblende påtruffet, pluss et vifteformet grønt mineral av ubestemt type. Men lengre ned, nærmest på en hylle i den bratte åssiden, var det rester etter gamle bygg, muren kan fortsatt sjeldnes. Dette var sporet som ledet til hovedstollen, helt nede i dalen, med berghaller som forgrenet seg i flere retninger, her var det tydelig at hovedforekomsten hadde vært. Noen rester av skinnegangen som hadde vært brukt lå utenfor, og inne i stollen var det rester av sivilgangen. Vi hadde ikke anledning til å gå inn i stollen, men ifølge noen turgjengere vi snakket med var den forholdsvis vidt forgrenet. Noen sjakter hørte vi ingenting om.

Av mineraler var det selvfølgelig sinkblendene som regjerte ved siden av hornfelsen, men det var også noen svovelkiskrystaller å se, om enn noe små. Svovelkisen var også impregnert som små ganger i hornfelsen, og i forbindelse med dette var det små flekker av bornitt.

I det hele: et fattig område på mineraler som samlere vanligvis legger seg i selen for å få tak i, men som kulturhistorisk område har feltet verdi med en variert drift med skjerp, dagbrudd og gruve, og kan være severdig ut fra dette aspekt. Stollenes innhold er ikke undersøkt, mulig vil en her kunne finne noe av samlerverdi i form av sekundært dannede mineraler, som gipsutfellingene ved flusspatgangen.

For øvrig har området en svært variert biotyp, fra nesten snaufjell, med tett barskog og kraftig løvskog og myr, omgrenset av bekker og vann. For de som ved siden av geologien har interesse for flora og fauna kan området betraktes som et særdeles bra område. Ta med meisel, hammer og fotografiapparat!

Harald O. Folvik

ADVARSEL

Hvis du lager ditt eget slipeapparat ved å montere en spindel i en kasse eller en plastbeholder må du sørge for å lage et godt avløp slik a vannet ikke kan bli liggende igjen. Hvis du nemlig glemmer å tømme engang og vannet rekker opp til underkanten av slipeskiven vil denne suge til seg så mye at den blir sidetung, og hvis du da starter den, risikerer du at den flyr i filler og skader noen eller noe.

NORSK STEIN-HOBBY

POSTBOKS 3702, GAMLEBYEN, OSLO

Vi leverer det nødvendige tilbehør til den nye steinslipe hobby som nu har gjort sitt inntog i Norge:

Slipepulver	Poleringsmidler
Slipesteiner	Diamantsagblader
Vannfast slipepapir	Maskiner
(også lerrets rondeller)	Agater (råstein)
Filtskiver	Doppevoks o. s. v.

Vår diplomgemolog er behjelpelig med veiledning av både slipeteknisk art såvel som gemologiske spørsmål.